World café

Werkvorm voor een gedragen project: met veel betrokkenen de ideeën bij elkaar brengen

Een world café is een interactieve werkvorm waarin kleine groepen in een ontspannen, informele setting in verschillende rondes van gedachten wisselen over een centraal thema of vraagstuk. In de initiatieffase van een project is hij ideaal om met diverse betrokkenen de verschillende ideeën rond een project bij elkaar te brengen én samen keuzes te maken voor de afbakening.

DOEL	Kennis delen, creatieve oplossingen bedenken, betrokkenheid vergroten en samen focus aanbrengen en keuzes maken.
WANNEER	In de initiatieffase van een project.
MET WIE	Groepjes van vier tot zes personen per tafel, met een goede mix qua achtergrond en expertise. Het helpt als er per tafel een procesbegeleider is.
WAT HEB JE NODIG	Een ruimte met bijvoorbeeld vier tot zes tafels, elk met een eigen thema of vraag. Je kunt ook flipovers aan de muur hangen, zolang de deelnemers erbij kunnen zitten. Verder grote vellen papier of tafelkleden, markers, post-its, pennen en een timer.

ZO PAK JE HET AAN

Voorbereiding

Beschrijf in een paar zinnen de kern van het project. Het werkt goed om dat als vraag te formuleren: Hoe kunnen we …? Zet per tafel een of meer onderdelen van de projectdefinitie op een groot vel, met vragen erbij. Deze indeling werkt vaak goed:

TAFEL	VRAGEN
1. Uitdaging en aanleiding	Welke problemen willen we met dit project oplossen? Wat hopen we te bereiken? Wat maakt het urgent? Is er een harde deadline?
2. Doelen, resultaten en afbakening	Wat willen we bereiken? Welke concrete resultaten (producten) en deelresultaten moet het project opleveren? Hoe verhouden doelen en resultaten zich? Welke resultaten zou je kunnen verwachten, maar horen er (nu nog) niet bij?
3. Gebruikers en deelresultaten	Wie zijn onze doelgroepen? Voor wie wordt welk resultaat gemaakt? Moeten er voor deze gebruikers nog meer resultaten komen?
4. Randvoorwaarden tijd, geld en kwaliteit	Wat is de deadline? Hoeveel geld is er nodig, ook aan menskracht (uren)? Welke minimumeisen stellen we aan de resultaten?

De rondes

Elke ronde duurt ongeveer tien tot vijftien minuten. Geef de eerste ronde de meeste tijd; daarna kun je de rondes wat inkorten.

1. **Ronde 1.** Deelnemers bespreken het thema aan hun tafel en schrijven hun ideeën, inzichten en vragen op het tafelkleed of vel.
2. **Ronde 2.** Deelnemers schuiven door naar een andere tafel. De gastheer of gastvrouw vat de vorige discussie kort samen; de nieuwe groep bouwt daarop voort.

3. **Ronde 3 en 4.** Herhaal dit.
4. **Ronde 5 (optioneel).** Deelnemers keren terug naar hun eerste tafel, lezen de samenvatting van alle discussies en vullen eventueel aan.

Resultaten delen en keuzes maken

1. **Deel de resultaten.** Na de laatste ronde komt de hele groep weer samen. De gastheer of gastvrouw van elke tafel deelt de belangrijkste inzichten, ideeën en actiepunten, met een korte presentatie of door de tafelkleden op te hangen. Dan wordt duidelijk waarover nog veel verschillende beelden zijn en waarover al overeenstemming is. Soms is dat genoeg om af te sluiten; spreek dan af wie over de verschillen beslist en hoe de deelnemers daarover horen.
2. **Laat de groep richting geven.** Vaak is het handig als de aanwezigen zelf richting geven op de punten met veel verschillende beelden:

   Stemmen. Geef iedereen drie ronde stickers om te verdelen over de verschillende voorstellen.

   Over de streep. Laat iemand een voorstel doen om de verschillen te beslechten en laat de groep over de streep gaan. Vraag de achterblijvers wat ze nodig hebben om mee te gaan, en laat op basis daarvan een nieuw voorstel formuleren.

TIPS

- Zorg voor een ontspannen sfeer, met muziek, lichte snacks en drankjes.
- Meng de groepen: verdeel ze na iedere ronde opnieuw.
- Gebruik grote vellen, kleurrijke markers en post-its.
- Betrek iedereen: moedig stillere deelnemers aan en zorg dat iedereen schrijfmateriaal heeft.
- Houd de tijd in de gaten met een timer.

AANTEKENINGEN

De werkvorm world café is bedacht door Juanita Brown en David Isaacs (theworldcafe.com). Deze uitwerking voor projecten is van Hart voor Projecten.